

HALUCINANTA CLASARE – Procurorul Ionut Ronald Rotaru de la PCA Bucuresti a albit Bancpost de acuzatiile de inselaciune in forma continuata, evaziune fiscala si spalare de bani, pretextand ca banca fusese deja amendata de ANPC cu 150.000 lei. Ulterior, judecatorul Bogdan-Alex Arghir de la JS2 a anulat amenda. Ulterior: procurorul a sustinut ca „severitatea sanctiunilor contraventionale aplicate de ANPC... imbraca un caracter penal” (Ordonanta)

Scris de Valentin BUSUIOC

Dezvaluiri - Anchete

Lumea Justitiei va prezinta in integralitate ordonanta din dosarul nr. 631/P/2017, prin care **procurorul Ionut Ronald Rotaru, de la Parchetul de pe langa Curtea de Apel Bucuresti**, a clasat pe 27 martie 2019 plangerea penala formulata de catre un debitor impotriva SC Bancpost SA sub aspectul savarsirii infractiunilor de inselaciune in forma continuata, evaziune fiscala si spalare de bani, in legatura cu cesionarea unor credite catre un fel de SRL inregistrat in Olanda. Ordonanta a fost confirmata de catre **sefa PCA Bucuresti, Luminita Palade (foto 2), fosta vicepresedinta CSM**. Asa cum puteti citi mai jos, procurorul invoca faptul ca nu are rost sa urmareasca **penal** Bancpost, intrucat banca a fost sanctionata **contraventional** pentru aceleasi fapte, de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor. Stupefiant este ca la fix o saptamana de la clasarea cauzei, pe 3 aprilie 2019, **judecatorul Bogdan-Alex Arghir de la Judecatoria Sectorului 2 (foto 1)** a anulat in prima instanta amenda de 150.000 de lei la care se refera procurorul Rotaru.

Lumea Justitiei va prezinta in integralitate ordonanta din dosarul nr. 631/P/2017, prin care **procurorul Ionut Ronald Rotaru, de la Parchetul de pe langa Curtea de Apel Bucuresti**, a clasat pe 27 martie 2019 plangerea penala formulata de catre un debitor impotriva SC Bancpost SA sub aspectul savarsirii infractiunilor de inselaciune in forma continuata, evaziune fiscala si spalare de bani, in legatura cu cesionarea unor credite catre un fel de SRL inregistrat in Olanda. Ordonanta a fost confirmata de catre **sefa PCA Bucuresti, Luminita Palade (foto 2), fosta vicepresedinta CSM**. Asa cum puteti citi mai jos, procurorul invoca faptul ca nu are rost sa urmareasca **penal** Bancpost, intrucat banca a fost sanctionata **contraventional** pentru aceleasi fapte, de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor. Stupefiant este ca la fix o saptamana de la clasarea cauzei, pe 3 aprilie 2019, **judecatorul Bogdan-Alex Arghir de la**

Judecatoria Sectorului 2 (foto 1) a anulat in prima instanta amenda de 150.000 de lei la care se refera procurorul Rotaru.

Infractiunile reclamate in plangerea penala sunt cele de **inselaciune** in forma continuata, **evaziune fiscala** si **spalare de bani**. Clasarea a fost dispusa in baza art. 16 alin. 1 lit. b si e teza ultima din Codul de procedura penala – respectiv: „*fapta nu este prevazuta de legea penala ori nu a fost savarsita cu vinovatia prevazuta de lege*” si „*lipseste (...) o alta conditie prevazuta de lege, necesara pentru punerea in miscare a actiunii penale*”.

Cum a inceput totul

In perioada 2008-2009, Bancpost (achizitionata intre timp de catre Banca Transilvania, in aprilie 2018) a cesionat credite insumand peste 3 miliarde lei catre EFG New Europe Funding II BV, din Olanda, afiliata indirect Bancpost, prin intermediul grupului-mama Eurobank Ergasias, din Grecia. **Tranzactia nu a fost notificata clientilor Bancpost**, dupa cum puteti observa in ordonanta de clasare atasata la finalul articolului.

EFG New Europe Funding II BV este ceea ce in legislatia internationala se numeste SPV (special-purpose vehicle). Un vehicul cu destinatie speciala (cunoscut si ca „vehicul de investitii special”) este o persoana juridica infiintata pentru a indeplini obiective restranse, specifice sau temporare, in primul rand izolarea riscului financiar (de obicei falimentul, dar si un risc specific de impozitare sau reglementare). Mai pe romaneste: un fel de SRL.

In intervalul 2011-2013, Bancpost a rascumparat o mica parte din creditele cesionate, respectiv echivalentul a circa 127 milioane lei (4,23% din total).

ANPC a intrat pe fir

Problema este ca un asemenea SRL nu are dreptul de a derula operatiuni bancare, fapt constatat chiar de catre Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor, care pe 6 august 2018 a aplicat Bancpost trei amenzi, insumand 150.000 de lei (fapt mentionat de procurorul Ionut Rotaru in ordonanta de clasare).

Plangerea a trecut prin 3 parchete

Dosarul penal a pornit de la o plangere depusa pe 27 ianuarie 2017 la DIICOT de catre un debitor ce contractase un credit de la Bancpost. Pe 6 februarie 2017, DIICOT a declinat cauza catre Parchetul de pe langa Tribunalul Bucuresti. La randul lui, PT Bucuresti a pasat dosarul la Parchetul Curtii de Apel din Capitala, pe 11 iulie 2017.

Intre timp, pe 16 iunie 2017, **IGPR s-a autosesizat** si a trimis PT Bucuresti o adresa **cu privire la posibila savarsire de catre reprezentantii Bancpost SA a infractiunii de evaziune fiscala**. Totusi, munca Politiei Romane a fost anulata prin clasarea dispusa de catre procurorul Ionut Rotaru de la PCA Bucuresti.

Faptele reclamate

Debitorul a contractat pe 28 mai 2008 de la Bancpost un credit de nevoi personale in suma de 30.000 de euro, pe 10 ani. In acelasi an, pe 11 iulie, Bancpost a vandut un portofoliu de credite in valoare de 43 milioane euro catre societatea nebancara EFG New Europe Funding II BV. Printre aceste credite s-a numarat si cel contractat de catre debitorul care a depus plangerea penala. Acesta nefiind incunostintat de tranzactie, a continuat sa-si plateasca ratele lunare pana in decembrie 2009, moment dupa care se pare ca nu a mai putut sa-si achite obligatiile. In 2013, atat Bancpost, cat si SRL-ul din Olanda au introdus separat, dar pentru acelasi credit, cereri de executare silita, debitorul trezindu-se in noiembrie 2014 cu poprire pe salariu.

In legatura cu acuzatia de inselaciune formulata de catre debitor la adresa bancii, procurorul Ionut Rotaru constata ca in 2016 a fost depusa o plangere penala la Parchetul de pe langa Judecatoria Sinaia (aparent de catre acelasi debitor), vizand aspecte identice. PJ Sinaia a clasat-o in septembrie, acelasi an, in temeiul art. 16 lit. b teza I Cod procedura penala („fapta nu este prevazuta de legea penala”), sustinand ca era vorba despre un litigiu de natura civila. Debitorul a formulat plangere, insa i-a fost respinsa ca nefondata 3 luni mai tarziu de catre Judecatoria Sinaia.

In drept, procurorul Rotaru a invocat principiul „ne bis in idem” (art. 6 Cod procedura penala), care prevede ca **„nicio persoana nu poate fi urmarita sau judecata pentru savarsirea unei infractiuni atunci cand fata de acea persoana s-a pronuntat anterior o hotarare penala definitiva cu privire la aceeasi fapta, chiar si sub alta incadrare juridica”**.

Cu privire la acuzatia de evaziune fiscala, magistratul PCA Bucuresti face referire la un raport al ANAF si la o adresa a BNR cu privire la cesionarea creditelor Bancpost catre SRL-ul din Olanda. Procurorul arata ca nu poate fi vorba despre evaziune fiscala, chiar daca tot el vorbeste despre incalcarea legislatiei fiscale prin amintita cesiune:

„Echipa de inspectie fiscala a concluzionat ca in decizia de cesionare a creditelor, Bancpost SA nu a avut in vedere un scop economic, respectiv realizarea de profit in Romania, ci mai degraba unul juridic, respectiv incadrarea in indicatorii de solvabilitate, aspect ce putea fi realizat si printr-o finantare, ceea ce a si reprezentat, in fapt, aceasta cesiune formala de credite.

Ca un argument suplimentar in sustinerea acestei concluzii, s-a retinut faptul ca in perioada 2011-2013, Bancpost SA a rascumparat o parte din creditele cesionate, respectiv echivalentul sumei de aproximativ 127.000.000 lei.

Astfel, echipa de inspectie fiscala a constatat ca **tranzactia ce a avut la baza contractul de cesiune de creante ar reprezenta, in fapt, acordarea de catre partea afiliata nerezidenta EFG New Europe Funding II BV Olanda a unei finantari purtatoare de dobanda in vederea desfasurarii activitatii bancare**, asa cum este definita prin OUG nr. 99/2006 privind institutiile de credit si adecvarea capitalului.

In cadrul dosarului preturilor de transfer, echipa de inspectie fiscala a analizat imprumuturile subordonate primite de Bancpost SA, rezultand, pentru fiecare in parte, ca marja platita de institutia de credit entitatii afiliate se situeaza in intervalul determinat de marjele aplicate la ratele de baza EURIBOR practicate de entitatile independente.

Urmare a recalcularii dobanzii interbancare datorate de Bancpost SA pentru finantarea de la afiliatul sau (n.r.

SRL-ul din Olanda) sub forma contravalorii creditelor cesionate, s-a stabilit ca echivalentul in lei al dobanzii platite excede pretului de piata, pentru perioada 2011-2015, cu suma totala de 606.766.947 lei, aceasta fiind in fapt venit impozabil al Bancpost SA.

Avand in vedere ca in perioada 2011-2015 Bancpost SA a inregistrat ca venituri suma de 33.149.001 lei, sub forma de comision de administrare a creditelor cesionate, aceasta a fost scazuta din suma de 606.766.947 lei, veniturile impozabile ale bancii fiind majorate cu suma de 573.617.946 lei.

In final, au fost stabilite obligatii fiscale suplimentare de plata, in suma de 86.913.391 lei, reprezentand impozit pe veniturile obtinute de nerezidenti – persoane juridice, si accesorii (dobanzi si penalitati de intarziere) in suma de 53.570.318 lei.

Potrivit adresei nr. 7065/19.09.2017, emise de Banca Nationala a Romaniei, EFG New Europe Funding II BV Olanda este o institutie specializata in colectarea de creante, care apartine grupului din care face parte si Bancpost SA, activitatea desfasurata de aceasta entitate nesupunandu-se legislatiei aflate in administrarea BNR. Intre activitatea de creditare cu titlu profesional desfasurata pe teritoriul Romaniei si aceea de achizitie de portofolii de credite nu poate fi realizata o identitate altfel decat in mod indirect, Banca Nationala a Romaniei avand competente numai in ceea ce priveste prima dintre acestea.

Din cuprinsul adresei la care am facut referire anterior, rezulta ca banca centrala, in calitatea sa de autoritate de supraveghere prudentiala a institutiilor de credit, nu este abilitata sa intervina in relatiile contractuale dintre institutiile de credit si clientii acestora, precum si faptul ca operatiunea juridica a cesiunii de creante este un raport comercial care nu a facut obiectul unei reglementari emise de catre BNR, nefiind astfel nevoie de o autorizare prealabila.

Din cele expuse mai sus, se constata ca prin decizia de cesionare a creditelor, reprezentantii Bancpost SA nu au intentionat sa se sustraga de la plata obligatiilor fiscale, prin omisiunea inregistrarii in evidentele contabile, in tot sau in parte, a veniturilor realizate, ci sa imbunatateasca indicatorii de solvabilitate ai bancii, nefiind astfel realizate elementele de tipicitate obiectiva ale infractiunii prevazute de art. 9 alin. 1 lit. b din Legea nr. 241/2005.

Pe de alta parte, in cauza nu poate fi retinuta nici infractiunea prev. de art. 9 alin. 1 lit. c din Legea nr. 241/2005, intrucat ***cesionarea portofoliului de credite catre persoana juridica nerezidenta, afiliata institutiei bancare, chiar daca incalca legislatia fiscala, nu poate fi asimilata unei operatiuni fictive sau nereale inregistrate in contabilitate in scopul diminuarii bazei impozabile.***

Prin urmare, ***incheierea contractului de cesiune incheiat intre Bancpost SA si EFG New Europe Funding II BV Olanda nu are consecinte in planul raspunderii penale***, sanctiunea specifica fiind de natura fiscala, respectiv reconsiderarea acestei tranzactii, in conformitate cu principiul prevalentei economicului asupra juridicului, in baza caruia autoritatile fiscale au dreptul sa analizeze orice operatiune (tranzactie) nu doar din punct de vedere juridic, ci si din punct de vedere al scopului economic urmarit de contribuabil. (...)

Avand in vedere prevederile legale incidente in speta, organele de control au procedat la reconsiderarea tranzactiilor desfasurate intre cele doua entitati afiliate pentru a reflecta continutul economic al acestora, respectiv

pentru a reflecta profiturile reale ce trebuiau impozitate in Romania.

In consecinta, echipa de inspectie fiscala a constatat ca operatiunea de creante a reprezentat in realitate acordarea de catre EFG New Europe Funding II BV Olanda a unei finantari purtatoare de dobanda, in vederea desfasurarii activitatii bancare.

Chiar daca sumele de plata stabilite in urma inspectiei fiscale – atat pentru debit, cat si pentru accesorii – au fost achitate integral (asa cum rezulta din adresa ANAF – Directia Generala de Administrare a Marilor Contribuabili nr. 2927 din 17.01.2019), imprejurarea respectiva nu poate fi asimilata unei recunoasteri implicite a vinovatiei de catre reprezentantii Bancpost SA, acestia formuland mai multe obiectiuni in legatura cu Raportul de inspectie fiscala din data de 29.06.2018”.

ANPC nu a mangaiat banca pe cap

Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor a avut o atitudine mult mai dura decat Parchetul Curtii de Apel Bucuresti fata de banca si SRL-ul din Olanda. Concluziile controlului (incheiat cu procesul-verbal de constatare a contraventiei seria ANPC nr. 0765283/06.08.2018) sunt citate in ordonanta procurorului Ionut Rotaru:

„S-a constatat ca niciuna din partile semnatare ale contractelor de cesiune de creante nu a realizat demersurile pentru publicitatea cesiunii, in conformitate cu dispozitiile legale.

EFG New Europe Funding II BV Olanda nu a pus la dispozitia ANPC nicio autorizatie (asa cum este definita in cadrul art. 7 alin. 1 pct. 3 din OUG nr. 99/2006 privind institutiile de credit si adecvarea capitalului) care sa confere dreptul de a desfasura activitatea de acordare de credite, incluzand printre altele: credite de consum, credite ipotecare.

EFG New Europe Funding II BV Olanda a oferit consumatorilor credite in care s-a modificat durata creditului, dobanda sau moneda creditului, in conditiile inexistentei unei autorizari specifice unei institutii de credit supuse reglementarii si supravegherii prudentiale a unei autoritati competente.

Desi EFG New Europe Funding II BV Olanda nu a prestat niciun serviciu in beneficiul consumatorilor, neavand capacitatea si autorizarea de a presta serviciile de administrare contracte de credit, aceasta societate a incheiat, prin intermediul reprezentantilor autorizati si al personalului si infrastructurii Bancpost SA, acte aditionale la

contractele de credit si a incasat periodic, de la consumatorii stabiliti in Romania, sume de bani reprezentand dobanda si penalitati.

Prin modalitatea prin care EFG New Europe Funding II BV Olanda, prin intermediul Bancpost SA, a procedat in relatia cu consumatorii pe perioada cesionarii, a indus in mod eronat ideea ca sunt indeplinite conditiile de autorizare, reglementare si supraveghere pentru care acestia si-au exprimat acordul de vointa la incheierea contractelor.

De asemenea, au fost constatate abateri de la legislatia specifica protectiei consumatorilor, cu referire la redactarea clauzelor contractuale (nefiind respectate cerintele legale de a informa consumatorii in mod complet, clar, precis, fara echivoc si exact care sunt cazurile si factorii ce determina modificarea dobanzii), dar si cu privire la modul de calcul al dobanzii, aceasta abatere fiind intalnita la toate contractele de credit.

Dobanda a fost dependenta de vointa cesionarului EFG New Europe Funding II BV Olanda (persoana juridica neautorizata si care nu are calitatea de institutie de credit), iar nivelul acesteia a fost avut in vedere in implementarea actului aditional de aliniere la OUG nr. 50/2010, incheiat cu incalcarea prevederilor legale.

Avand in vedere aspectele de mai sus, organele de control din cadrul ANPC au constatat calcularea si retinerea cu incalcarea prevederilor legale a sumelor de bani reprezentand dobanda, comisioane de administrare si credit, dobanzi penalizatoare de catre EFG New Europe Funding II BV Olanda (persoana juridica neautorizata din afara Romaniei), cu afectarea intereselor economice ale consumatorilor, fiind astfel incalcate prevederile art. 7 lit. c liniuta a 2-a din OG nr. 21/1992 privind protectia consumatorilor, pentru care s-a aplicat **amenda in cuantum de 30.000 lei, in conformitate cu art. 50 alin. 1 lit. a din OG nr. 21/1992.**

S-a constatat de asemenea si nerespectarea clauzelor prevazute in contracte, incalcandu-se prevederile art. 7 lit. c liniuta a 3-a din OG nr. 21/1992 privind protectia consumatorilor, pentru care s-a aplicat **amenda in cuantum de 20.000 lei, in conformitate cu art. 50 alin. 1 lit. a din OG nr. 21/1992.**

In raport de practicile comerciale incorecte, analizate mai sus, s-a constatat incalcarea art. 15 alin. 1 lit. b din Legea nr. 363/2007 privind combaterea practicilor incorecte ale comerciantilor in relatia cu consumatorii si armonizarea reglementarilor cu legislatia europeana privind protectia consumatorilor, fiind aplicata **amenda in cuantum de 100.000 lei.**

Dat fiind numarul foarte mare de contracte de credit in care Bancpost SA (in calitate de creditor initial) si EFG New Europe Funding II BV Olanda au procedat la majorarea dobanzilor aferente acestor contracte de credit, **s-a dispus restituirea sumelor de bani percepute nejustificat pentru intreg portofoliul de credite cesionat de catre Bancpost SA**, reprezentand dobanzi, dobanzi penalizatoare, penalitati calculate si retinute in perioada 11.07.2008 – 27.03.2018, cand cesionar a fost EFG New Europe Funding II BV Olanda”.

Procurorul a pus semnul „egal” intre „contraventional” si „penal”

Cea mai bizara parte a ordonantei de clasare, in opinia noastra, vine tocmai la final, unde procurorul Ionut Rotaru sustine ca „**severitatea sanctiunilor contravenionale aplicate de ANPC**, dublate de obligarea restituirii sumelor de bani percepute nejustificat cu titlu de dobanzi, dobanzi penalizatoare, penalitati (...) **imbraca un caracter penal**, in sensul art. 50 din Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene si Protocolul nr. 7 (art. 4) la Conventia Europeana a Drepturilor Omului”.

Procurorul insista: „**In cauza de fata, initierea sau continuarea unei proceduri penale dupa aplicarea unei sanctiuni administrative de natura penala depaseste ceea ce este strict necesar in vederea realizarii obiectivului de protejare a intereselor consumatorilor de practicile comerciale incorecte ale institutiilor de credit**”.

Asa cum puteti vedea mai jos, cele doua fragmente de acte normative invocate se refera strict la infractiuni – nicidecum la contraventii.

Iata textele legislative europene invocate:

- art. 50 din Carta drepturilor fundamentale a UE: „Nimeni nu poate fi judecat sau condamnat pentru **o infractiune** pentru care a fost deja achitat sau condamnat in cadrul Uniunii, prin hotarare judecatoreasca definitiva, in conformitate cu legea”.

- art. 4 din Protocolul nr. 7 la Conventia EDO:

„1. Nimeni nu poate fi urmarit sau pedepsit penal de catre jurisdicțiile aceluasi stat pentru savarsirea **infractiunii** pentru care a fost deja achitat sau condamnat printr-o hotarare definitiva conform legii si procedurii penale ale acestui stat.

2. Dispozitiile paragrafului precedent nu impiedica redeschiderea procesului, conform **legii si procedurii penale** a statului respectiv, daca fapte noi sau recent descoperite sau un viciu fundamental in cadrul procedurii precedente sunt de natura sa afecteze hotararea pronuntata.

3. Nicio derogare de la prezentul articol nu este ingaduita in temeiul articolului 15 din Conventie”.

Ghinion la onorata instanta

Dupa cum spuneam la inceputul articolului, pe 3 aprilie 2019, judecatorul Bogdan-Alex Arghir de la Judecatoria Sectorului 2 a anulat in prima instanta procesul-verbal contravențional intocmit de ANPC si a exonerat Bancpost (devenita intre timp Banca Transilvania, prin cumparare) de amenda totala de 150.000 de lei despre care ati putut citi mai sus.

Redam minuta JS 2 (dosar nr. 18330/300/2018):

„Admite plangerea contraventionala formulata de petenta Banca Transilvania SA (fosta Bancpost SA) in contradictoriu cu intimata Autoritatea Nationala pentru Protectia Consumatorilor. Anuleaza procesul verbal contraventional seria ANPC, nr. 0765283/06.08.2018. Exonereaza petenta de plata amenzii in quantum total de 150.000 lei si inlatura masurile de remediere dispuse. Respinge cererea petentei privind restituirea amenzii, ca inadmisibila. Respinge cererile de interventie voluntara accesorie formulate in favoarea intimatei de catre intervenientii Biziniche Carmen Simona, Luchici Adrian Mihail, Pitrel Lidia, Iela Ion, Sandu Elena si Paduroiu Dorin, ca neintemeiate. Respinge cererea intervenientei accesorii Pitrel Lidia de obligare a petentei la plata cheltuielilor de judecata. Cu drept de apel, in termen de 30 zile de la comunicare. Cererea de apel se depune la prezenta instanta. Pronuntata in sedinta publica, astazi, 03.04.2019”.

[* Cititi aici ordonanta din dosarul nr. 631/P/2017 emisa de procurorul Ionut Rotaru de la PCAB](#)

Sursa foto Palade: Romania Libera